

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2022- yil yanvar-sentabr oylari
uchun dastlabki ma'lumot)*

Navoiy viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2022- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **858,2** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2021- yilning mos davriga nisbatan **95,3** % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

	2021- yil	2022- yil	O'tgan yilga nisbatan, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	900,5	858,2	95,3	x
Eksport 	367,7	446,1	121,3	100,0
 <u>tovarlar</u>	358,0	443,9	124,0	99,5
 <u>xizmatlar</u>	9,7	2,2	22,2	0,5
Import 	532,8	412,1	77,3	100,0
 <u>Tovarlar</u>	503,0	402,5	80,0	97,7
 <u>xizmatlar</u>	29,8	9,6	32,1	2,3
Saldo 	- 165,1	34,0	x	x

Ma'lumot uchun: Navoiy viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Navoiy viloyati jahonning **70** ta mamlakatlar bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (**20,8 %**), Rossiya Federatsiyasida (**18,7 %**), Kanada (**16,7 %**), Qozog'istonda (**7,9 %**) va Fransiyada (**7,5 %**) qayd etilgan.

**NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR**
(2022- yil yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	178,4	49,4	129,0	20,8
Rossiya Federatsiyasi	160,5	61,5	99,0	18,7
Kanada	143,3	140,0	3,3	16,7
Qozog'iston	68,2	17,2	51,0	7,9
Fransiya	64,7	62,9	1,8	7,5
Turkiya	55,3	34,0	21,3	6,4
Turkmaniston	24,0	22,8	1,2	2,8
Qirg'iz Respublikasi	20,7	18,6	2,1	2,4
Koreya Respublikasi	17,2	0,1	17,1	2,0
Litva	15,1	9,8	5,3	1,8

So'ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston, Turkmaniston va Qirg'iz Respublikasi bilan TSA da so'ngi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'ngi uch yilda TSA Qozog'iston, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi, Afg'oniston va Tojikiston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Kanada, Fransiya, Turkiya, Koreya Respublikasi, Litva, Hindiston, Germaniya, Eron Islom Respublikasi va Ukraina hissasiga to'g'ri kelgan.

**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2020- y.	2021- y.	2022- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	130,9	141,8	178,4
<i>Eksport</i>	28,8	71,3	49,4
<i>Import</i>	102,1	70,5	129,0
Rossiya Federatsiyasi	121,2	148,2	160,5
<i>Eksport</i>	30,5	41,3	61,5
<i>Import</i>	90,7	106,9	99,0
Kanada	102,5	162,0	143,3
<i>Eksport</i>	101,1	157,3	140,0
<i>Import</i>	1,4	4,7	3,3
Qozog'iston	44,2	51,4	68,2
<i>Eksport</i>	5,8	11,3	17,2
<i>Import</i>	38,4	40,1	51,0
Fransiya	79,4	2,6	64,7
<i>Eksport</i>	78,3	-	62,9
<i>Import</i>	1,1	2,6	1,8
Turkiya	50,6	58,3	55,3
<i>Eksport</i>	22,6	28,2	34,0
<i>Import</i>	28,0	30,1	21,3
Turkmaniston	15,5	19,7	24,0
<i>Eksport</i>	14,9	17,6	22,8
<i>Import</i>	0,6	2,1	1,2
Qirg'iz Respublikasi	35,2	4,4	20,7
<i>Eksport</i>	34,8	4,0	18,6
<i>Import</i>	0,4	0,4	2,1
Koreya Respublikasi	44,0	19,7	17,2
<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Import</i>	43,9	19,6	17,1
Litva	67,4	76,0	15,1
<i>Eksport</i>	3,0	12,0	9,8
<i>Import</i>	64,4	64,0	5,3

**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2020- y.	2021- y.	2022- y.
Hindiston	2,9	2,7	14,7
<i>Eksport</i>	-	0,2	-
<i>Import</i>	2,9	2,5	14,7
Germaniya	46,7	11,2	13,5
<i>Eksport</i>	0,2	-	-
<i>Import</i>	46,5	11,2	13,5
Eron Islom Respublikasi	3,1	7,9	10,3
<i>Eksport</i>	-	1,6	2,9
<i>Import</i>	3,1	6,3	7,4
Ukraina	12,3	14,9	9,8
<i>Eksport</i>	1,7	1,2	0,4
<i>Import</i>	10,6	13,7	9,4
Afg'oniston	1,1	6,7	8,3
<i>Eksport</i>	1,1	6,7	8,3
<i>Import</i>	-	-	-
Estoniya	6,9	2,9	6,2
<i>Eksport</i>	-	-	-
<i>Import</i>	6,9	2,9	6,2
Singapur	3,9	5,6	5,8
<i>Eksport</i>	3,7	5,6	5,8
<i>Import</i>	0,2	-	-
Tojikiston	0,7	1,8	5,0
<i>Eksport</i>	0,7	1,5	5,0
<i>Import</i>	-	0,3	-
Yaponiya	20,4	16,5	4,2
<i>Eksport</i>	0,2	-	-
<i>Import</i>	20,2	16,5	4,2
Tayvan	-	0,2	2,6
<i>Eksport</i>	-	-	-
<i>Import</i>	-	0,2	2,6

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2022- yil yanvar-sentabr)

Tuman va shahar nomi	Ming AQSH dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da
Navoiy viloyati	858 211,9	95,3
Navoiy sh.	487 047,0	84,1
Zarafshon sh.	7 625,6	69,6
G'ozg'on sh.	2 144,3	129,9
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	243 460,1	115,7
Konimex	340,2	20,0
Qiziltepa	58 557,9	3,5 b.
Navbahor	29 913,3	139,1
Nurota	6 676,1	88,7
Tomdi	1 987,9	47,2
Uchquduq	13 332,3	3,2 b.
Xatirchi	6 159,6	17,8
Bo'linmaydigan hajm	967,6	-

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

1 Navoiy sh. – 487 047,0

2 Karmana t. – 243 460,1

3 Qiziltepa t. – 58 557,9

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

1 Konimex t. – 340,2

2 Tomdi t. – 1 987,9

3 G'ozg'on sh. – 2 144,3

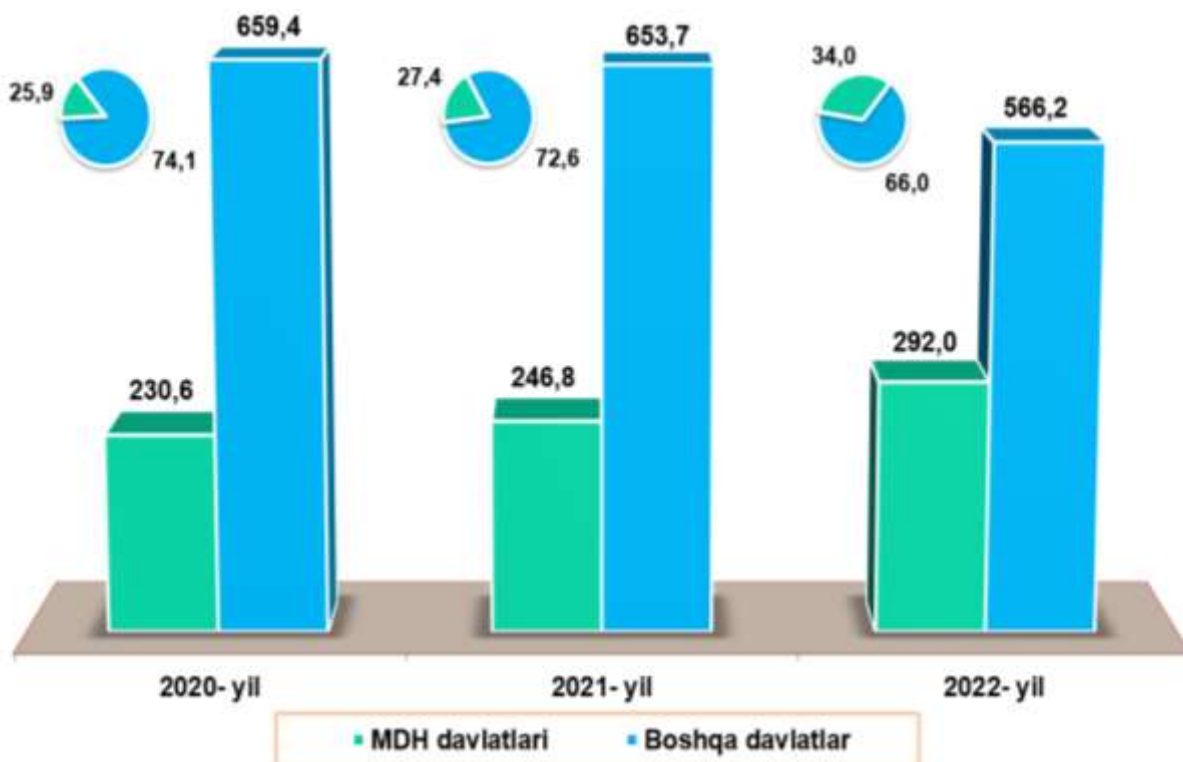
Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Navoiy shahri **56,8 %** ulush bilan **487 047,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Konimex tumani **0,04 %** ulush bilan **340,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2022- yil yanvar-sentabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **34,0 %** ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasi 2022- yil yanvar-sentabr oylarida 2021- yilning shu davriga nisbatan **86,6 %** ni, jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi **66,0 %** ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI

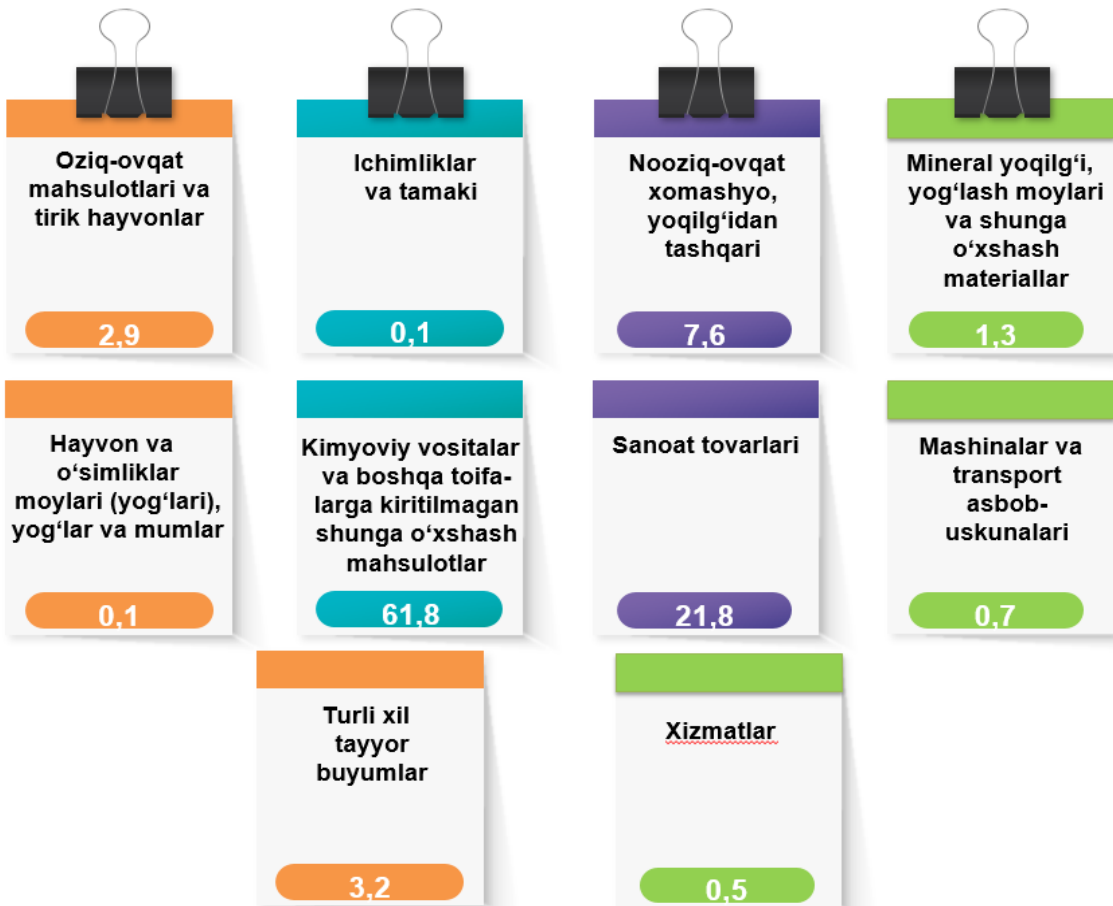
(2022- yil yanvar-sentabr)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi **446,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. 2021- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati **121,3** % ni tashkil etdi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2022- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**61,8** %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (**21,8** %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari (**7,6** %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

NAVOIY VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI *(yanvar-sentabr, yillar kesimida)*

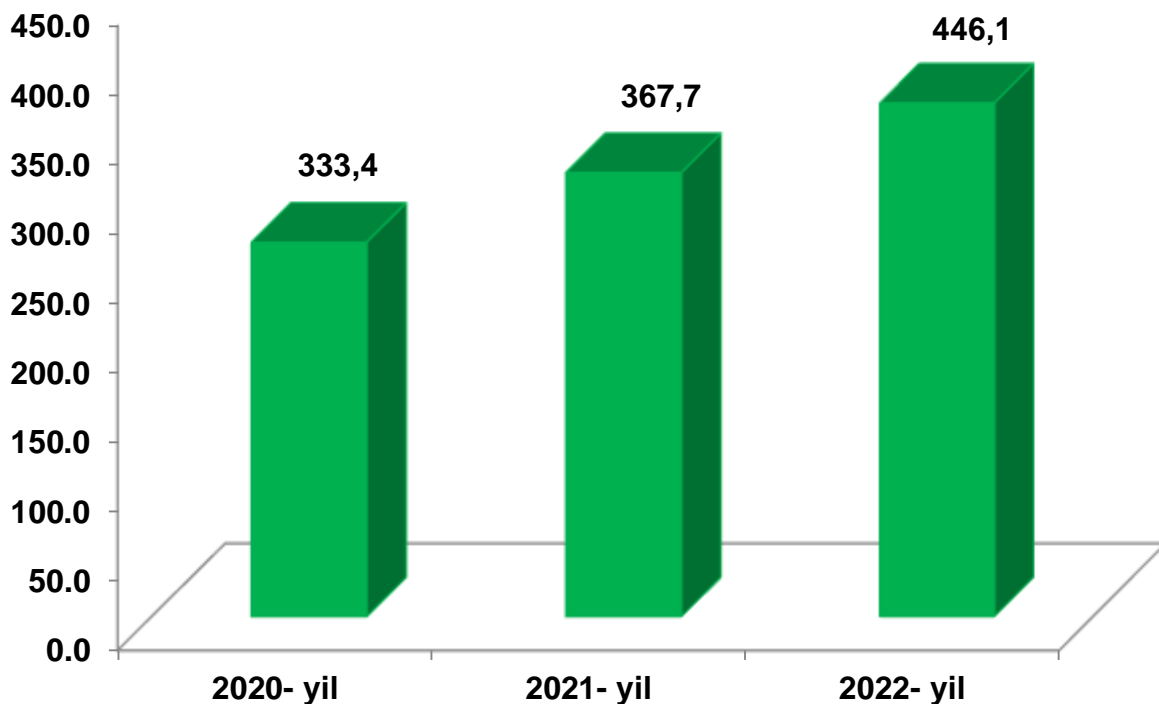

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan % da
	2021	2022		
Jami eksport	367,7	446,1	121,3	100,0
<i>shu jumladan:</i>				
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,1	13,2	77,1	2,9
Ichimliklar va tamaki	-	0,1	-	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	23,0	34,3	148,8	7,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,8	5,9	3,3 b.	1,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	0,3	-	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	230,6	275,6	119,5	61,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	74,7	97,1	130,0	21,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,7	3,1	4,3 b.	0,7
Turli xil tayyor buyumlar	10,1	14,3	141,8	3,2
Xizmatlar	9,7	2,2	22,2	0,5

2022- yilning yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2021- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2021- yilning mos davriga nisbatan mashinalar va transport asbob-uskunalari, mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar, nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari, turli xil tayyor buyumlar, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlarning eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

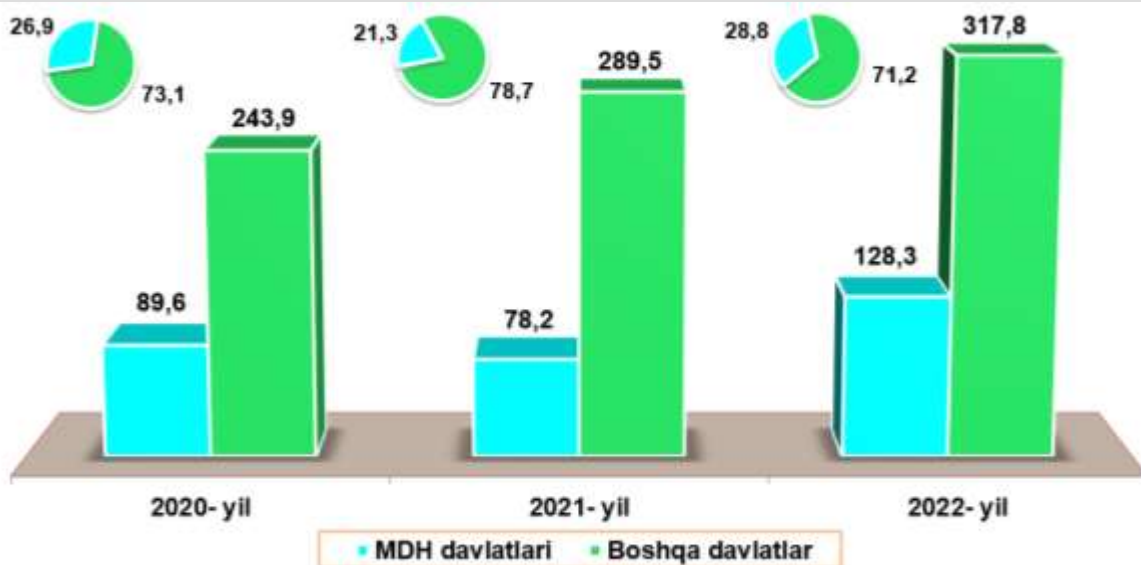

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

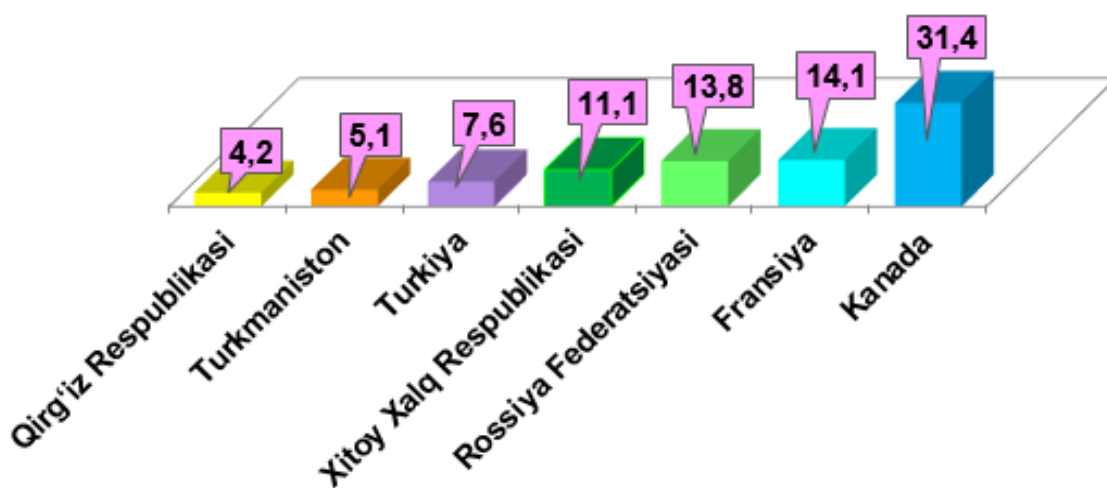
Navoiy viloyatida 2022- yil yanvar-sentabr oylarida eksport hajmi **446,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI *(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)*

2022- yilning yanvar-sentabr oylarida MDH mamlakatlariga **128,3** mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **28,8** % ini tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI *(2022- yil yanvar-sentabr, % da)*

2022- yilning yanvar-sentabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining **31,4** %), Fransiya (**14,1** %), Rossiya Federatsiyasi (**13,8** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**11,1** %), Turkiya (**7,6** %), Turkmaniston (**5,1** %) va Qirg'iz Respublikasi (**4,2** %), saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi **87,3** % ni tashkil etmoqda.

**NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI
VA O'SISH SUR'ATLARI** *(yanvar-sentabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'tgan yilga nisbatan, % da	O'rni
	2021	2022		
Kanada	157 290,6	140 033,9	89,0	1
Fransiya	0,1	62 860,4	-	2
Rossiya Federatsiyasi	41 307,8	61 523,5	148,9	3
Xitoy Xalq Respublikasi	71 334,5	49 382,0	69,2	4
Turkiya	28 237,6	34 018,2	120,5	5
Turkmaniston	17 630,0	22 809,8	129,4	6
Qirg'iz Respublikasi	4 023,0	18 617,9	4,6 b.	7
Qozog'iston	11 249,4	17 205,4	152,9	8
Litva	12 032,0	9 828,2	81,7	9
Afg'oniston	6 737,1	8 253,5	122,5	10
Singapur	5 569,9	5 816,6	104,4	11
Tojikiston	1 538,0	4 993,5	3,2 b.	12
Eron Islom Respublikasi	1 595,6	2 875,1	180,2	13
Polsha	498,9	1 595,3	3,2 b.	14
Belarus Respublikasi	1 223,1	1 220,1	99,8	15
BAA	1 311,2	1 172,3	89,4	16
Ozarbajon	62,8	1 015,4	16,2 b.	17
AQSH	658,7	436,5	66,3	18
Ukraina	1 206,5	404,8	33,6	19
Armeniya	-	392,1	-	20

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni **40** tani tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2022- yil yanvar-sentabr)

Tuman va shahar nomi	Ming AQSH dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da
Navoiy viloyati	446 125,6	121,3
Navoiy sh.	313 072,4	114,9
Zarafshon sh.	1 466,1	49,0
G'ozg'on sh.	1 688,0	3,3 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	56 072,9	174,9
Konimex	240,3	122,5
Qiziltepa	42 214,3	4,2 b.
Navbahor	21 026,1	139,7
Nurota	4 358,8	137,2
Tomdi	845,5	104,0
Uchquduq	787,3	58,4
Xatirchi	3 887,9	14,1
Bo'linmaydigan hajm	466,0	-

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

1

Navoiy sh. – 313 072,4

2

Karmana t. – 56 072,9

3

Qiziltepa t. – 42 214,3

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

1

Konimex t. – 240,3

2

Uchquduq t. – 787,3

3

Tomdi t. – 845,5

Viloyatning eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Navoiy shahri **70,2** % ulush bilan **313 072,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyatda eksporti tarkibida eng quyi ulushni Konimex tumani **0,1** % ulush bilan **240,3** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORT DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, % da)

XSST tarkibi	2020- y.	2021- y.	2022- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3,2	4,6	2,9
Ichimliklar va tamaki	-	-	0,1
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	7,8	6,3	7,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,5	0,5	1,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	67,8	62,7	61,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	14,5	20,3	21,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,8	0,2	0,7
Turli xil tayyor buyumlar	4,1	2,8	3,2
Xizmatlar	1,3	2,6	0,5

2022- yil yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'ngi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari ulushi **7,3** punktga oshib **21,8** % ni, mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar ulushi **0,8** punktga oshib **1,3** % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI

(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

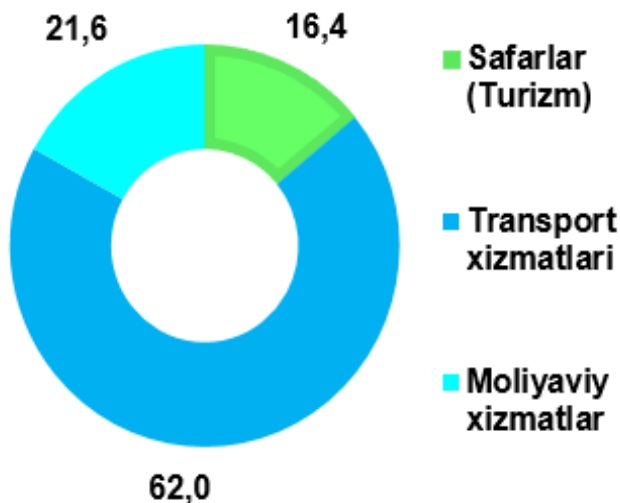
XSST tarkibi	Kanada		Fransiya		Rossiya Federatsiyasi		Xitoy Xalq Respublikasi	
	2021- y.	2022- y.	2021- y.	2022- y.	2021- y.	2022- y.	2021- y.	2022- y.
Jami eksport	157,3	140,0	-	62,9	41,3	61,5	71,3	49,4
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	-	-	-	-	1,1	0,6	0,1	1,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	-	-	-	-	15,8	23,5	0,5	0,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	-	-	-	-	0,4	0,4	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	156,3	139,9	-	62,9	-	0,9	58,6	43,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	1,0	0,1	-	-	11,8	25,1	12,0	4,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	-	-	-	-	-	-	0,1	-
Turli xil tayyor buyumlar	-	-	-	-	7,7	10,1	-	-
Xizmatlar	-	-	-	-	4,5	0,9	-	-

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari kiradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2022- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

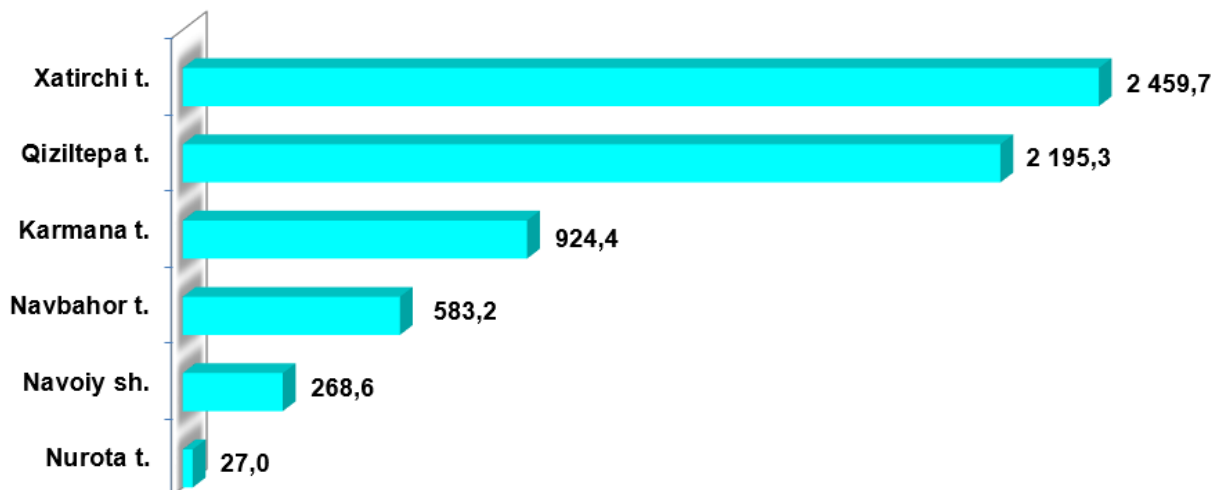
Xizmatlar eksporti hajmi **2,2** mln. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **0,5** % ini tashkil etib, 2021- yilning mos davriga nisbatan **22,2** % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (**62,0** %), moliyaviy xizmatlar (**21,6** %) va safarlar (turizm xizmatlari) (**16,4** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2022- yil yanvar-sentabr, ming AQSH dollari)

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **6 458,2** ming AQSH dollar qiymati **9 169,9** tonna meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2021- yilning mos davriga nisbatan **69,2** % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida **1,4** % ni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Xatirchi tumanida **2 459,7** ming AQSH dollarini, Qiziltepa tumanida **2 195,3** ming AQSH dollarini, Karmana tumanida **924,4** ming AQSH dollarini va Navbahor tumanida **583,2** ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2022- yil yanvar-sentabr)

Davlatlar	2021- yil			2022- yil		
	Tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi*, % da	Tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi*, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	153,6	150,2	1,6	1 336,0	1 662,1	25,7
Qozog'iston	7 862,0	3 557,7	38,1	4 290,1	1 486,3	23,0
Eron Islom Respublikasi	1 228,0	1 238,9	13,3	883,0	988,6	15,3
Afg'oniston	727,1	589,6	6,3	822,5	574,2	8,9
Rossiya Federatsiyasi	174,4	254,1	2,7	567,1	556,1	8,6
Pokiston	536,0	1 751,0	18,8	174,3	334,7	5,2
Turkiya	-	-	-	244,5	272,9	4,2
Belarus Respublikasi	1 179,0	768,0	8,2	243,3	151,2	2,3
Ukraina	51,9	31,6	0,3	189,0	116,3	1,8
Iroq	158,9	171,8	1,8	119,8	97,1	1,5
Litva	20,7	3,2	0,1	159,8	74,0	1,2
Polsha	-	-	-	84,2	72,7	1,1
Bolgariya	-	-	-	21,0	31,5	0,5
Isroil	-	-	-	13,5	27,0	0,4
Estoniya	232,0	42,9	0,5	19,5	9,8	0,2
Tojikiston	-	-	-	2,3	3,7	0,1
Boshqa davlatlar	850,7	767,2	8,3			

* qiymat ifodasidan

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Xitoy Xalq Respublikasi (**25,7** %), Qozog'iston (**23,0** %), Eron Islom Respublikasi (**15,3** %) va Afg'oniston (**8,9** %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

NAVOIY VILOYATINING IMPORTI

(2022- yil yanvar-sentabr)

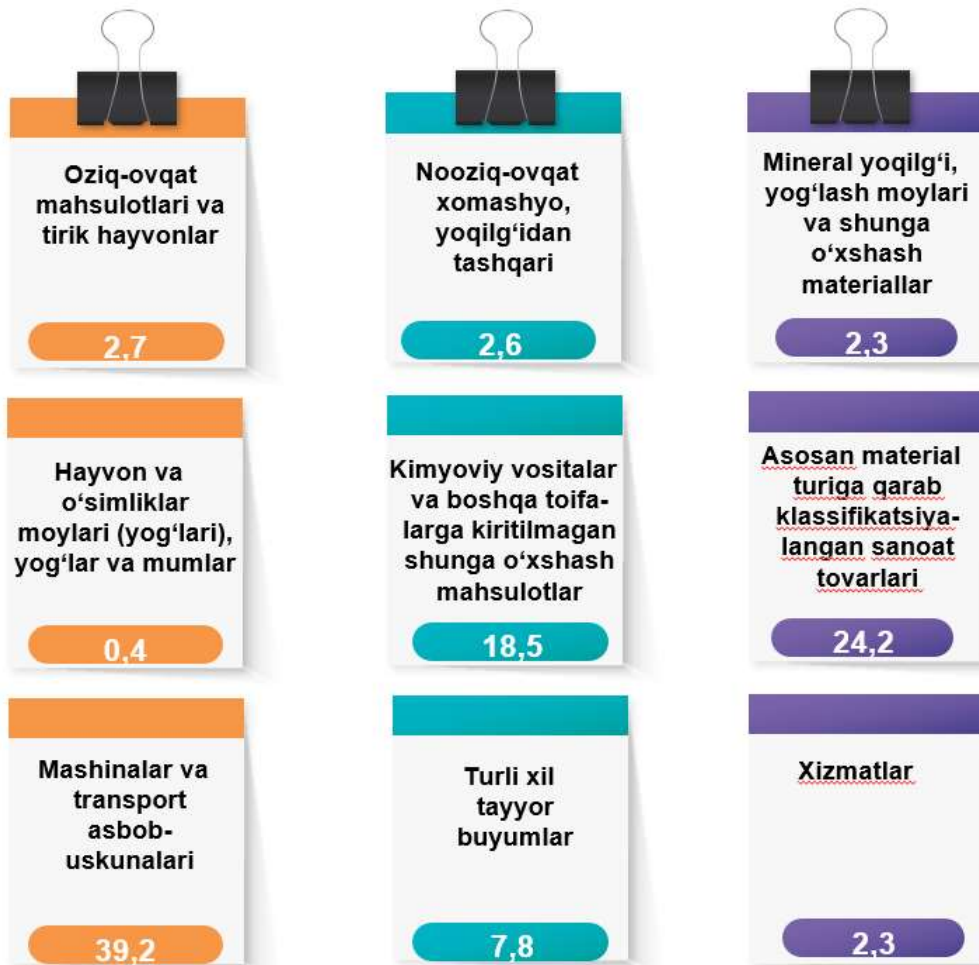

2022- yil yanvar-sentabr oylarida import hajmi **412,1** mln. AQSH dollarini va 2021- yilning mos davriga nisbatan **77,3** % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**39,2** %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (**24,2** %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**18,5** %) ga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2022- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2022- yilning yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi **402,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **9,6** mln. AQSH dollariga yetdi.

NAVOIY VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan % da
	2021	2022		
Jami import	532,8	412,1	77,3	100,0
<i>shu jumladan:</i>				
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,2	11,0	63,9	2,7
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,9	10,6	2,2 b.	2,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,5	9,5	6,2 b.	2,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,3	1,4	4,8 b.	0,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	60,8	76,3	125,5	18,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	85,2	99,9	117,2	24,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	297,5	161,5	54,3	39,2
Turli xil tayyor buyumlar	35,6	32,3	90,5	7,8
Xizmatlar	29,8	9,6	32,1	2,3

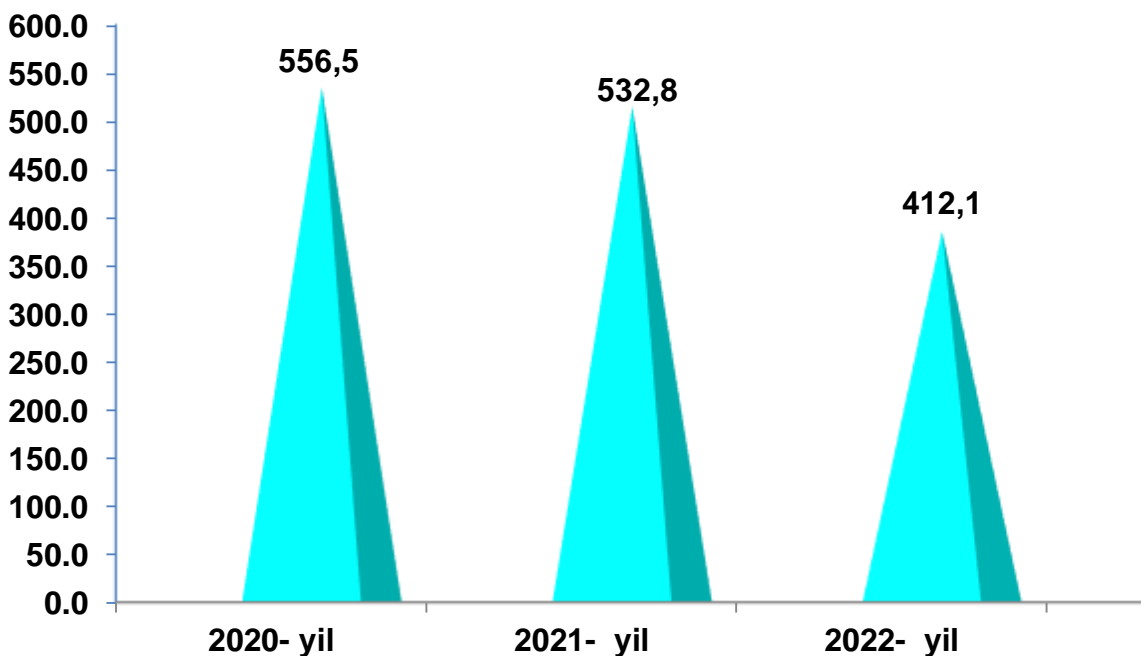

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**39,2 %**), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (**24,2 %**), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**18,5 %**) va turli xil tayyor buyumlar (**7,8 %**) hissasiga to'g'ri keladi.

Import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiy hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2021- yilning mos davriga nisbatan mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (**6,2** barobar), hayvon va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar (**4,8** b.), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari (**2,2** b.), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**25,5 %**) va asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (**17,2 %**) o'sgan.

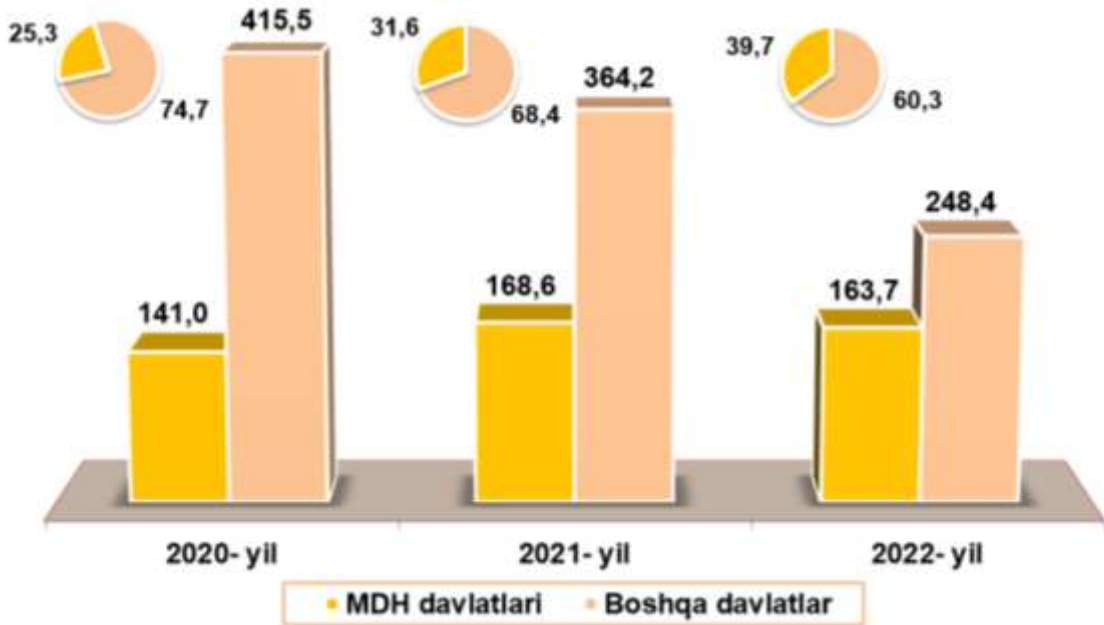
NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari)

Navoiy viloyatida 2022- yil yanvar-sentabr oyida import hajmi **412,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

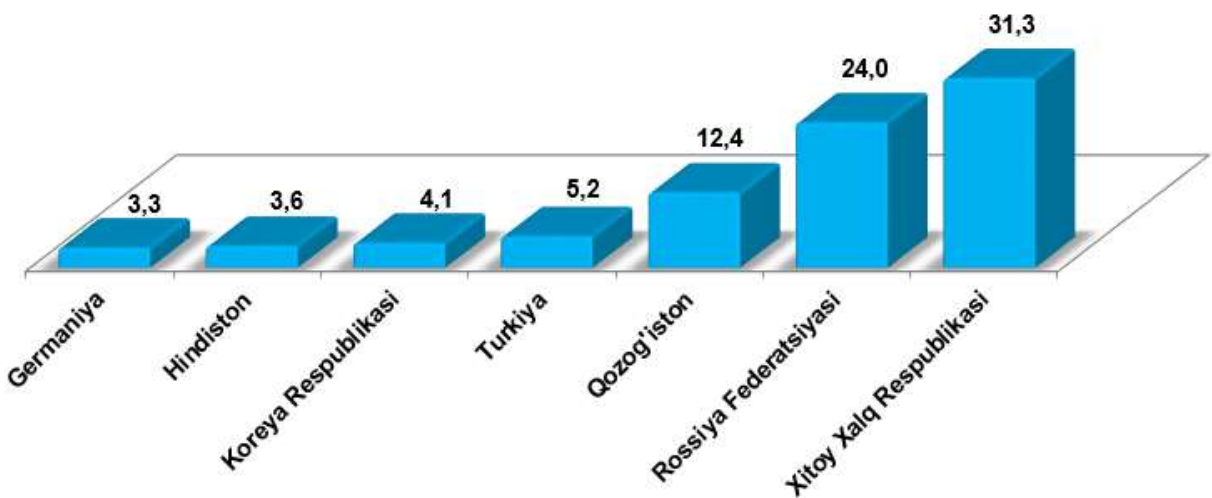
MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI *(yanvar-sentabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)*

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich **39,7** va **60,3** % ni tashkil etdi.

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Koreya Respublikasi, Hindiston va Germaniya) jami importning **83,9** % ini tashkil qiladi, bu **345,5** mln. AQSH dollarini tashkil etadi.

NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI *(2022-yil yanvar-sentabr, % da)*

NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-sentabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'tgan yilga nisbatan, % da	O'rni
	2021	2022		
Xitoy Xalq Respublikasi	70 482,5	128 992,8	183,0	1
Rossiya Federatsiyasi	106 935,7	98 976,8	92,6	2
Qozog'iston	40 102,4	50 969,7	127,1	3
Turkiya	30 136,7	21 250,1	70,5	4
Koreya Respublikasi	19 632,7	17 093,1	87,1	5
Hindiston	2 529,1	14 733,2	5,8 b.	6
Germaniya	11 193,7	13 533,6	120,9	7
Ukraina	13 716,8	9 359,8	68,2	8
Eron Islom Respublikasi	6 275,1	7 361,9	117,3	9
Estoniya	2 867,1	6 204,0	2,2 b.	10
Litva	63 992,2	5 299,6	8,3	11
Yaponiya	16 467,1	4 193,3	25,5	12
Kanada	4 699,9	3 327,7	70,8	13
Tayvan	233,5	2 551,3	10,9 b.	14
Qirg'iz Respublikasi	355,0	2 056,6	5,8 b.	15
AQSH	92 123,5	1 968,6	2,1	16
Finlyandiya	934,4	1 840,2	196,9	17
Pokiston	4,6	1 836,4	395,6 b.	18
Fransiya	2 582,3	1 814,8	70,3	19
Latviya	279,2	1 689,2	6,1 b.	20

2022- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bo'yicha **58** ta davlatlar bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2022- yil yanvar-sentabr)

Tuman va shahar nomi	Ming AQSH dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da
Navoiy viloyati	412 086,3	77,3
Navoiy sh.	173 974,6	56,7
Zarafshon sh.	6 159,5	77,4
G'ozg'on sh.	456,3	39,9
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	187 387,2	105,0
Konimex	99,9	6,6
Qiziltepa	16 343,6	2,4 b.
Navbahor	8 887,2	137,6
Nurota	2 317,3	53,3
Tomdi	1 142,4	33,6
Uchquduq	12 545,0	4,5 b.
Xatirchi	2 271,7	31,8
Bo'linmaydigan hajm	501,6	-

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

1

Karmana t. – 187 387,2

2

Navoiy sh. – 173 974,6

3

Qiziltepa t. – 16 343,6

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

1

Konimex t. – 99,9

2

G'ozg'on sh. – 456,3

3

Tomdi t. – 1 142,4

Viloyatning import tarkibida eng yuqori ulushni Karmana tumani **45,5 %** ulush bilan **187 387,2** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Konimex tumani **0,02 %** ulush bilan **99,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, % da)

XSST tarkibi	2020- y.	2021- y.	2022- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1,3	3,2	2,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	0,6	0,9	2,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,1	0,3	2,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	0,1	0,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	11,6	11,4	18,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	12,8	16,0	24,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	63,0	55,8	39,2
Turli xil tayyor buyumlar	5,6	6,7	7,8
Xizmatlar	5,0	5,6	2,3

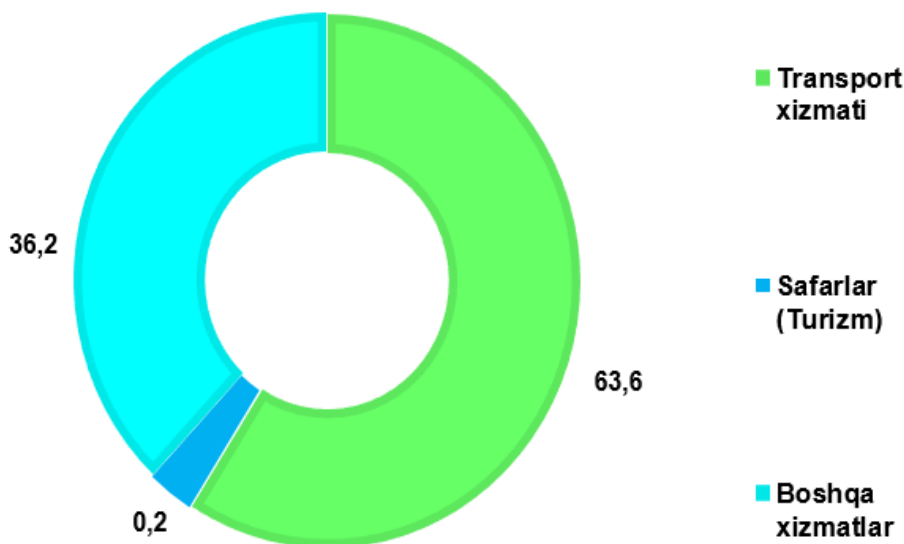
2022- yil yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlarida 2021- yilning mos davriga nisbatan importning ulushi **16,0** % dan **24,2** % gacha, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlarda importining ulushi **11,4** % dan **18,5** % gacha, mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallarda esa **0,3** % dan **2,3** % gacha o'sdi.

2022- yil yanvar-sentabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **9,6** mln. AQSH dollarini yoki jami import hajmining **2,3** % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan **32,1** % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (**63,6** %), safarlar (turizm xizmatlari) (**0,2** %) va boshqa xizmatlar (**36,2** %) dan iborat bo'ldi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2022- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel.: (99879) 223-50-43